

Samenwerkings- overeenkomst

Een doorlopende leerroute vmbo-mbo wordt op grond van een samenwerkingsovereenkomst gezamenlijk verzorgd door een of meer scholen en een of meer instellingen voor beroepsonderwijs. Partijen maken (grofmazige) afspraken over hoe de doorlopende leerroute eruit gaat zien. In een samenwerkingsovereenkomst maken de vmbo-school en de mbo-instelling afspraken over wat zij van elkaar nodig hebben om de wet- en regelgeving na te leven bij het ontwikkelen van een gezamenlijke doorlopende leerroute of een geïntegreerd onderwijsprogramma. Vanaf 2020 is het opstellen van een samenwerkingsovereenkomst bij de start van een doorlopende leerroute verplicht.¹

In deze bouwsteen leest u hoe u dit kunt doen. De ervaring leert dat het opstellen van een samenwerkingsovereenkomst scholen en instellingen (administratieve) voordelen oplevert in de verdere uitvoering van doorlopende leerroutes. Dit leidt bijvoorbeeld tot goede afspraken over de uitvoering van het onderwijsprogramma, waardoor overlap in lesstof (vmbo en mbo) wordt voorkomen. Kortom, een samenwerkingsovereenkomst is een relevante factor voor een succesvolle samenwerking.²

Waarom een samenwerkingsovereenkomst?

In alle gevallen waarin sprake is van samenwerking in het beroepsonderwijs, is het goed de samenwerking vast te leggen in een samenwerkingsovereenkomst. Een van de belangrijkste lessen die we uit de experimenten doorlopende leerroutes kunnen trekken, is dat het noodzakelijke is om uitgebreid aandacht te schenken aan de startcondities. Een samenwerkingsovereenkomst zorgt er voor dat samenwerking niet afhankelijk is van personen en vergroot de kans op succes van doorlopende leerroutes. Een samenwerkovereenkomst borgt dat gemaakte afspraken helder zijn. Op momenten dat er sprake is van veranderingen, zoals personele wisselingen, kunnen samenwerkingspartners op deze afspraken terugvallen.

Als de doorlopende leerroute(s) vmbo-mbo worden vormgegeven door meerdere scholen en/of instellingen, dan kan er één overeenkomst worden opgesteld, waaraan alle partijen deelnemen. Een format van een samenwerkingsovereenkomst is aan het eind van deze bouwsteen opgenomen. Dit format voldoet aan de wettelijke eisen die worden gesteld aan een samenwerkingsovereenkomst voor doorlopende leerroutes.

Inhoud van de samenwerkingsovereenkomst

In de samenwerkingsovereenkomst zijn in elk geval afspraken opgenomen over:

- Het **profiel en het aanverwante opleidingsdomein of de aanverwante kwalificatie** waarin de doorlopende leerroute vmbo-mbo wordt aangeboden;
- De wijze **waarop het bedrijfsleven zal worden betrokken** bij de invulling van de doorlopende leerroute vmbo-mbo;
- De **vormgeving van de leiding over de doorlopende leerroute vmbo-mbo**, waaronder de samenstelling en de wijze van benoeming van die leiding en de taken en bevoegdheden die door de bevoegde gezagsorganen van de school en de instelling voor beroepsonderwijs zijn opgedragen aan die leiding;
- De wijze waarop **de leiding over de doorlopende leerroute vmbo-mbo inlichtingen verstrekt en verantwoording aflegt** aan de bevoegde gezagsorganen van de school en de instelling voor beroepsonderwijs;
- De **organisatorische en onderwijskundige inrichting** van de doorlopende leerroute, waaronder de inzet van personeel en het gebruik van faci-

¹ Wet doorlopende leerroutes vmbo-mbo (Sterk beroepsonderwijs), Stb. 2020,157
[<https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2020-157>]

² ECBO, *Op weg naar succes, Kwantitatieve rapportage vm2-experimenten 2011-2012*, p.5

liteiten van de aan de overeenkomst deelnemende partijen;

Met de teambevoegdheid voor de doorlopende leerroute vmbo-mbo zijn docenten, bij wijze van uitzondering op het bevoegdheidsstelsel, breder inzetbaar. Dit houdt in dat docenten ook mogen lesgeven in andere programmaonderdelen die deel uitmaken van de doorlopende leerroute. Voor elk van de programmaonderdelen is ten minste een bevoegde docent betrokken. Zo kan één docententeam worden vormgegeven. De afspraken over deze inzet van docenten worden opgenomen in de samenwerkingsovereenkomst.

De vmbo-examens, kunnen verdeeld worden over de leerjaren tot en met het derde leerjaar van de doorlopende leerroute (dus leerjaar 3 en 4 vmbo en leerjaar 1 mbo). De mbo-examinering en BPV zijn mogelijk vanaf het 1e jaar van de route. In de route vmbo basis-mbo2 is er de mogelijkheid om geen vmbo-examens af te nemen (= geïntegreerde route).

Ook ligt het voor de hand dat een vmbo-school en mbo-instelling met elkaar afspreken dat in geval van een klacht ingediend bij de vmbo-school, die gaat over een gedraging van een mbo-docent, de mbo-instelling een verantwoordelijkheid heeft bij de afhandeling van de klacht. Het is belangrijk afspraken hierover op te nemen in de samenwerkingsovereenkomst.

f. De **inhoud van de overstapoptie**,

De vmbo-school en de mbo-instelling stellen van tevoren vast welke opties een jongere heeft die zijn vmbo- of mbo-diploma niet behaalt. In de samenwerkingsovereenkomst moeten algemene kaders worden opgenomen voor de overstap. Een voorbeeld hiervan is dat in de samenwerkingsovereenkomst wordt aangegeven dat een jongere bij uitval in het derde jaar van de doorlopende leerroute (leerjaar 1 mbo) van een mbo-2 opleiding kan overstappen naar een andere mbo-opleiding op hetzelfde niveau. Bij daadwerkelijke beëindiging van de doorlopen-

de leerroute zullen de vmbo-school en mbo-instelling met de jongere bespreken welke concrete mbo-2 opleiding geschikt is.

- g. In geval van overdracht van een deel van de door de school of instelling voor beroepsonderwijs **ontvangen bekostiging** met toepassing van artikel 96t respectievelijk artikel 8.5a.16 van de Wet educatie en beroepsonderwijs, wordt in de samenwerkingsovereenkomst aangegeven wat de omvang van de over te dragen middelen is en wat en de bestemming daarvan is;
In de bijlage bij de samenwerkingsovereenkomst kunnen de financiële afspraken nader worden uitgewerkt. Zie bouwsteen 'financiële afspraken', waarin een format hiervoor is opgenomen.
- h. Aanvullende afspraken, indien die zijn gemaakt door de vmbo- en mbo-school, over de **inrichting van de medezeggenschap**;

Scholen zijn gebonden aan de regels in de WMS, en instellingen aan de regels in de WEB/WOR. Zo geldt in een doorlopende leerroute voor leerlingen die staan ingeschreven op de vmbo-school, hun ouders en voor leraren die in dienst zijn van de vmbo-school de WMS. Zodra de jongeren in een doorlopende leerroute op het mbo worden ingeschreven gelden de medezeggenschapsregels in de WEB voor deze jongeren en hun ouders. Voor docenten die in dienst zijn van de mbo-school geldt de WOR. Echter, bovenop deze regels kunnen scholen en instellingen ook nog wat aanvullende regelen.

- i. De wijze van **geschilbeslechting** tussen de deelnemende partijen over de uitvoering van de overeenkomst; en
- j. De voorwaarden waaronder een **andere school of een andere instelling** voor beroepsonderwijs partij kan worden bij de overeenkomst, de voorwaarden waaronder de overeenkomst kan worden opgezegd of ontbonden, alsmede de wijze waarop de overeenkomst in andere gevallen kan worden gewijzigd, telkens met het oog op het zoveel mogelijk beperken van de gevolgen voor de jongeren.

³ Zo kunnen de vmbo- en mbo-school met elkaar afspreken dat een leerling in een doorlopende leerroute die nog staat ingeschreven op de vmbo-school en voor wie dus de medezeggenschapsregels gelden zoals geformuleerd in de WMS, ook deel mag nemen in de studentenraad van de mbo-school en gebruik mag maken van de medezeggenschapsrechten zoals opgenomen in de WEB. Dit kan passend zijn voor een leerling die vanaf bijv. het tweede jaar van een doorlopende leerroute al een groot deel van het onderwijs volgt op de mbo-school.

Format samenwerkingsovereenkomst

doorlopende leerroute vmbo-mbo

.....
.....
[Bevoegd gezag van de school]

en

.....
.....
[Bevoegd gezag van de instelling voor beroepsonderwijs]

verklaren te zijn overeengekomen:

Doel en wijze van samenwerking:

1. Op grond van deze samenwerkingsovereenkomst wordt gezamenlijk een doorlopende leerroute vmbo-mbo, dan wel een geïntegreerd onderwijsprogramma verzorgd door ondergetekenden.
2. Het bedrijfsleven wordt betrokken bij de invulling van deze doorlopende leerroute.
3. Ondergetekenden beschrijven voor de gehele doorlopende leerroute vmbo-mbo het onderwijsprogramma, de examinering per leerjaar en de beroepspraktijkvorming per leerjaar en voeren dit in gezamenlijkheid uit.
4. Ondergetekenden melden gezamenlijk aan de minister van OCW dat zij een gezamenlijke doorlopende leerroute vmbo-mbo aanbieden.⁴

Afspraken

1. De betreffende doorlopende leerroute vmbo-mbo

Het volgende onderwijsprogramma wordt in deze doorlopende leerroute vmbo-mbo aangeboden:

[Hier het profiel en het aanverwante opleidingsdomein of de aanverwante kwalificatie noemen waarin de doorlopende leerroute vmbo-mbo wordt aangeboden]

.....
.....

2. Betrokkenheid bedrijfsleven

Het bedrijfsleven is/wordt als volgt betrokken bij de invulling van dit onderwijsprogramma:

.....
.....

3. Inzet leiding en verantwoording

a. De leiding over de doorlopende leerroute vmbo-mbo wordt vormgegeven door inzet van:
[samenstelling leiding, wijze van benoeming, taken en bevoegdheden]

.....
.....

b. Het verstrekken van inlichtingen en afleggen van verantwoording door deze leiding aan ondergetekenden wordt als volgt georganiseerd:
[de wijze van het verstrekken van inlichtingen en verantwoording aan het bevoegd gezag van de school en het bevoegd gezag van de instelling voor beroepsonderwijs]

.....
.....

⁴ Meer informatie over de melding van de doorlopende leerroutes op [duo.nl](https://duo.nl/voortgezet-onderwijs) onder voortgezet onderwijs [<https://duo.nl/zakelijk/voortgezet-onderwijs/leerlingenadministratie/doorlopende-en-geintegreerde-leerroute-vmbo-mbo.jsp>] en middelbaar beroepsonderwijs [<https://duo.nl/zakelijk/middelbaar-beroepsonderwijs/studentenadministratie/doorlopende-en-geintegreerde-leerroute-vmbo-mbo.jsp>]. Daar vindt u ook informatie over de inschrijving van de leerlingen/studenten en de uitwisseling met BRON.

4. **Organisatorische en onderwijskundige inrichting**

a. De betreffende doorlopende leerroute wordt aangeboden op volgende locatie(s):
[de school en/of instelling voor beroepsonderwijs die de doorlopende leerroute vmbo-mbo verzorgt en/of het leerbedrijf]

.....

b. Er zijn afspraken gemaakt over het gebruik van verschillende faciliteiten zoals:

.....

c. De inzet van personeel is als volgt georganiseerd:

.....

5. **Overstapoptie**

Deelnemers die deze doorlopende leerroute niet met succes afronden worden door ondergetekenden in staat gesteld om: [hier de inhoud van de overstapoptie(s) vermelden]

.....

6. **Financiën**

In de financiële overeenkomst, die als bijlage bij deze overeenkomst kan worden toegevoegd, is door ondergetekenden vastgelegd welke afspraken zijn gemaakt over de kosten van de doorlopende leerlijn. Er zijn afspraken gemaakt over eventuele overdracht van de bekostiging tussen ondergetekende partijen, de omvang en bestemming van evt. over te dragen middelen.

7. **Aanvullende afspraken t.a.v. geldende medezeggenschap-regime (optioneel)**

Voor de doorlopende leerroutes geldt de WMS voor leerlingen die ingeschreven staan op het vmbo en hun ouders (de eerste 2 jaar van de doorlopende leerroute) en leraren die in dienst zijn van de vmbo-school. De WEB en WOR gelden voor studenten die ingeschreven staan op het mbo en hun ouders (na de eerste 2 jaar van de route) en docenten die in dienst zijn van de mbo-school. Indien gewenst kunnen er voor een doorlopende leerroute aanvullende afspraken worden gemaakt op het toepasselijke medezeggenschaps-regime, dit kunnen alleen aanvullingen zijn op het geldende regime.

8. **Geschilbeslechting**

De wijze van geschilbeslechting tussen de deelnemende partijen over de uitvoering van de overeenkomst.

9. **Betrokkenheid andere partijen**

De voorwaarden waaronder een andere school of een andere instelling voor beroepsonderwijs partij kan worden bij de overeenkomst.

10. **Beëindiging overeenkomst**

De voorwaarden waaronder de overeenkomst kan worden opgezegd of ontbonden, alsmede de wijze waarop de overeenkomst in andere gevallen kan worden gewijzigd, telkens met het oog op het zoveel mogelijk beperken van de gevolgen voor de leerlingen en studenten.

Geciteerde werken

- Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen. (2019). **RvS_wetsvoorstel sterk beroepsonderwijs.docx**. Den Haag: Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen.
- Sterk Beroepsonderwijs. (2019). **publicaties**. Opgeroepen op 11 25, 2019, van https://www.sterkberoeps-onderwijs.nl/wp-content/uploads/2019/09/SAMENWERKING_VMBO_MBO_ONLINE.pdf